
Uchwały Plenum Naczelnej Rady Adwokackiej

Palestra 18/1(193), 89-94

1974

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez **Muzeum Historii Polski** w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

kale zespołów (Wiceprezes Dąbrowski) oraz sprawę radców prawnych, najogólniej rzecz ujmując — w aspekcie dostosowania modelu i organizacji obsługi prawnej jednostek gospodarki uspołecznionej do rozwojowych potrzeb w ramach spójności prawa i organizacji organów ochrony prawnej.

W toku dyskusji dziekan adw. C. Bieliński (Koszalin) wyraził pogląd o konieczności udziału Prezesa Naczelnej Rady Adwokackiej w Radzie Legislacyjnej, a to ze względu na rolę i funkcję spełnianą przez adwokaturę w naszym systemie społeczno-prawnym. Pogląd ten, jak również wniosek o podjęcie stosownej uchwały został jednogłośnie zaaprobowany i w związku z tym Naczelna Rada Adwokacka postanowiła przedstawić Ministrowi Sprawiedliwości prośbę o włączenie Prezesa Naczelnej Rady Adwokackiej do składu Rady Legislacyjnej.

W wyniku dyskusji nad przedstawionymi sprawozdaniami z obrad poszczególnych komisji i nad zgłoszonymi projektami uchwał Naczelna Rada Adwokacka podjęła trzy uchwały, których treść podano niżej pod pkt B. *

Wymienione uchwały zostały podjęte jednogłośnie z wyjątkiem uchwały o radcach prawnych (3 osoby wstrzymały się od głosu).

Po wyczerpaniu porządku dziennego Prezes NRA adw. Zdzisław Czeszejko zamknął posiedzenie, dziękując zebranym za udział w obradach.

Opracował
adw. Kazimierz Kaeppele

B.

Uchwały Plenum Naczelnej Rady Adwokackiej

1.

Uchwała Plenum NRA z dnia 11 listopada 1973 r. w sprawach ogólnoprogramowych:

1. Uznać, że dotychczasowa praca Prezydium NRA odpowiada wytycznym Plenum Naczelnej Rady Adwokackiej i stanowi kontynuację ustalonej linii postępowania. Zaleca się nieustannie i konsekwentnie prowadzić dalsze prace nad podniesieniem autorytetu adwokatury z uwzględnieniem wytycznych VI Zjazdu PZPR oraz I Krajowej Konferencji PZPR. W ramach tej działalności należy zwrócić szczególną uwagę na rolę i funkcję adwokatury w przestrzeganiu prawa i jego porządkowaniu oraz w kształtowaniu świadomości prawnej. Jest to obowiązek spoczywający na wszystkich organach adwokatury.

* Patrz: str. 89—94.

2. Uznać dotychczasowe prace typu legislacyjnego w zakresie zmiany ustawy o ustroju adwokatury wraz z zarządzeniami wykonawczymi oraz w zakresie zmiany przepisów o wynagradzaniu adwokatów za czynności zawodowe — za prawidłowe i zlecić dalsze kontynuowanie tych prac.

3. Uznać, że rozwiązanie odpłatności „urzędówek” jest w chwili obecnej zagadnieniem pierwszoplanowym. Wynika to z konieczności zapewnienia pomocy prawnej każdemu obywatelowi, z zasady demokracji socjalistycznej i równości wobec prawa oraz z zapewnienia każdemu świadczącemu pracę godziwego za nią wynagrodzenia. Akceptując dotychczasowe kroki Prezydium NRA podjęte w tej sprawie a zmierzające do jej uregulowania w drodze nowelizacji odpowiednich przepisów prawnych tak, by tę odpłatność przejął Skarb Państwa, zaleca się rozważenie podjęcia innych kroków, które by do czasu nowelizacji przepisów mogły doprowadzić do częściowego choćby uregulowania tego nabrzmiałego problemu. W każdym razie rozwiązanie to musi uwzględniać zasadę rzeczowego, a nie pozornego rozwiązania problemu.

4. Wyrazić pogląd o celowości rozszerzenia właściwości sądów powszechnych na rozstrzyganie sporów dotychczas wyłączonych spod ich orzecznictwa. Chodzi tu w szczególności o sądownictwo administracyjne, o sprawy z zakresu prawa pracy, wypadków pracowniczych itp. Pogląd ten powinna Naczelna Rada Adwokacka stosownie wykorzystać przy opiniowaniu aktów normatywnych.

5. W polityce kadrowej organy samorządu powinny brać pod uwagę celowość wyznaczenia siedziby z punktu widzenia prawidłowości wykonywania pracy zawodowej ze względu na związki z poprzednio wykonywanym w danej miejscowości zawodem.

6. Zalecić Prezydium NRA kontynuowanie prac z zakresu przestrzegania norm etyki i godności zawodu. Wprowadzić analizę skarg i zażaleń oraz postępowań dyscyplinarnych prowadzi do wniosku, że można zanotować na tym polu znaczną poprawę, jednakże nie należy zmniejszać wysiłku w celu stopniowej eliminacji wszelkiego rodzaju naruszeń etyki i godności zawodu. Ciężar starań w tym zakresie należy przesunąć do zespołu adwokackiego, który ma możliwość najszybszego i najskuteczniejszego przeciwdziałania wszelkim naruszeniom lub też usuwania ich skutków. Ocena pracy zawodowej i postawy etycznej przez zebranie zespołu może być jednym ze skuteczniejszych czynników w tej akcji.

7. Zalecić Prezydium NRA prowadzenie dalszych badań i podejmowanie niezbędnych kroków w celu poprawy sytuacji socjalno-bytowej adwokatury, w tym również sprawy rent i emerytur. Prezydium NRA powinno pilnie śledzić wszystkie poczynania władz w tym zakresie i w miarę powstania sprzyjających warunków ku temu występować z odpowiednimi inicjatywami lub też rozwiązywać poszczególne zagadnienia we własnym zakresie. Plenum wyraża przekonanie, że sprawie tej powinno się poświęcić jedno z najbliższych obrad plenarnych i opracować to zagadnienie całościowo.

8. Zalecić Prezydium NRA kontynuowanie wysiłków zmierzających do przestrzegania zasady kontrydiktoryjności w postępowaniu przygotowawczym. Efektywny udział adwokata w postępowaniu przygotowawczym musi stanowić orbitę zainteresowań całej adwokatury.

9. Poziom świadczenia usług adwokackich jest centralnym zagadnieniem adwokatury o reperkusjach społecznych. Konieczne jest podjęcie energicznych kroków wielokierunkowych i wielopłaszczyznowych. Wymaga to odrębnego i kompleksowego opracowania. Zobowiązuje się więc Prezydium NRA do zebrania w tej sprawie materiału i postawienia tego problemu na specjalnym posiedzeniu plenarnym.

10. Akceptując dotychczasowe starania Prezydium NRA o ustawowe uregulowanie sprawy ferii sądowych, uznać za konieczne w obecnym stanie rzeczy podjęcie odpowiednich kroków zmierzających do praktycznej poprawy sytuacji w tym względzie. Przy rozważaniu tej sprawy należy mieć na uwadze sprawę obniżenia społecznych kosztów wymiaru sprawiedliwości, umożliwienie korzystania z urlopów wypoczynkowych również przez adwokatów oraz harmonijną współpracę wszystkich współczynników wymiaru sprawiedliwości.

2.

Uchwała Plenum NRA z dnia 11 listopada 1973 r. w sprawie radców prawnych:

1. Funkcje radców prawnych pełni obecnie około 1100 adwokatów, co stanowi 15⁰% ogółu osób wykonujących obsługę prawną. Ponieważ jest to znaczna grupa członków korporacji adwokackiej, przeto NRA nie tylko z punktu widzenia ogólnopublicznego, ale także z punktu widzenia samorządowego jest zainteresowana właściwym uregulowaniem statusu radców prawnych.

Naczelna Rada Adwokacka uważa, że należyta obsługa prawna j.g.u. jest podstawowym założeniem rozwijania w tych jednostkach właściwej kultury prawnej, polegającej nie tylko na ścisłym stosowaniu i przestrzeganiu obowiązujących przepisów prawnych, ale również na ich interpretacji zgodnie z założeniami ustroju i celem PRL oraz interesem mas pracujących. Obsługa prawna może być wykonywana przy wymienionych wyżej założeniach tylko wtedy, gdy sprawujące ją osoby posiadają dostateczne przygotowanie zawodowe i prawidłowe warunki pracy.

2. Naczelna Rada Adwokacka uważa, że w chwili obecnej w dziedzinie tej pozostaje wiele do zrobienia zarówno z punktu widzenia właściwego przygotowania do zawodu radcy prawnego, jak i stosownego ustalenia go w organizacji j.g.u. Z tych przyczyn NRA w pełni akceptuje zasady dotyczące obsługi prawnej i statusu radcy prawnego uchwalone na VIII Krajowym Zjeździe ZPP w czerwcu 1972 r.

3. Naczelna Rada Adwokacka uważa za swój obowiązek podkreślić konieczność zmiany systemu szkolenia młodych kadr przeznaczonych do objęcia stanowisk radców prawnych przez wprowadzenie — poza szkoleniem prowadzonym zbiorowo — odbywania praktyki (aplikacji) przez młodego prawnika u doświadczonego radcy prawnego. Nie można nadal

utrzymywać takiego stanu rzeczy, że dla udzielania porad prawnych, często w wielomilionowych i gospodarczo ważnych sprawach, wystarczą kwalifikacje mniejsze niż do prowadzenia spraw ludności przez członków zespołów adwokackich.

4. Naczelna Rada Adwokacka wypowiada się za koniecznością utrzymania dotychczasowej zasady niemożności wykonywania funkcji radcy prawnego przez członka zespołu adwokackiego; uważa jednak, że w pewnych okolicznościach zespół adwokacki może się podjąć prowadzenia niektórych lub wszystkich spraw j.g.u.

5. Prawidłowe wykonywanie obsługi prawnej tylko wtedy będzie miało właściwą formę, gdy radca prawny będzie niezależny od nacisku wewnątrzzakładowego zarówno pod względem merytorycznym jak i kadrowym. Dlatego też konieczne jest takie ustawienie organizacyjne radcy prawnego zatrudnionego na podstawie umowy o pracę, aby był on pracownikiem podporządkowanym bezpośrednio dyrektorowi zakładu pracy oraz aby zwolnienie go z pracy uzależnione było od zgody jednostki nadrzędnej.

6. Uwzględniając uchwałę VIII Krajowego Zjazdu ZPP z czerwca 1972 r. oraz interesy społeczne w zakresie zapewnienia prawidłowej obsługi prawnej j.g.u. — NRA wyraża gotowość włączenia się do prac legislacyjnych zmierzających do właściwego określenia organizacji i statusu radców prawnych, które by uwzględniały również powołanie wspólnego samorządu dla adwokatów wykonujących zawód w zespołach i radców prawnych, jeżeli taka koncepcja zostanie uznana za społecznie celową i uzasadnioną.

7. W obecnym stanie prawnym pracy radców prawnych Naczelna Rada Adwokacka zaleca Radom Adwokackim, co następuje:

- 1) udzielanie wszelkiej pomocy komisjom do spraw radców prawnych przy radach adwokackich, a tam gdzie komisji tych nie ma — powołanie odpowiednich komórek organizacyjnych;
- 2) prowadzenie systematycznego szkolenia adwokatów radców prawnych w formie najdogodniejszej dla radców i dostosowanej do możliwości rady;
- 3) prowadzenie dla adwokatów-radców prawnych poradnictwa zawodowego także — w miarę możliwości — przez organizowanie dla nich ośrodków metodologicznych, zaopatrzonych w literaturę prawniczą i służących pomocą ze strony wybitnych specjalistów poszczególnych dziedzin prawa;
- 4) ułatwienie radcom prawnym posiadającym uprawnienia z art. 66 ust. 2 u. o u. a. przystępowanie do egzaminów adwokackich oraz umożliwienie im udziału w szkoleniu przedegzaminacyjnym — z przestrzeganiem zasady, że wpisanie na listę adwokatów w tej drodze nie przesądza sprawy przyjęcia do zespołu adwokackiego;
- 5) rozważenie możliwości obniżenia składki członkowskiej pobieranej od adwokatów-radców prawnych i zaniechanie ustalenia jej w skali procentowej od wysokości wynagrodzenia radcy;

- 6) powierzenie jednemu z członków Rady Adwokackiej — w wypadku gdy liczba adwokatów-radców przekracza 10% ogółu członków izby — prowadzenia spraw tej grupy adwokatów;
- 7) rozważenie celowości powierzenia w ośrodkach, które grupują większą liczbę adwokatów-radców prawnych, jednemu z tych radców stanowiska przedstawiciela rady adwokackiej do spraw adwokatów-radców prawnych.

3.

Uchwała Plenum NRA
z dnia 11 listopada 1973 r.
w sprawie zespołów adwokackich:

1. Należy położyć szczególny nacisk na zabezpieczenie poprawy warunków lokalowych.

Prezydium NRA powinno opracować udokumentowany memoriał do władz państwowych, w którym należy przedstawić zarówno sytuację ogólną jak i problemy poszczególnych regionów oraz kierunkowe sposoby rozwiązywania trudności, aby w ten sposób stworzyć lepszy klimat w radach narodowych, władzach spółdzielczości mieszkaniowej itp.

Rady adwokackie zaś powinny opracować plan perspektywicznych rozwiązań w zakresie lokali zespołów na okres do końca bieżącej kadencji.

2. Należy kontynuować politykę koncentracji środków finansowych będących w dyspozycji tak Prezydium NRA jak i rad adwokackich (z konta 34a) i wydatkować te środki na całościowe rozwiązania lokalowe oraz w zakresie wyposażenia.

3. W zakresie technizacji pracy w zespołach adwokackich postuluje się pod adresem rad adwokackich, aby stosownie do konkretnego rozeznania wyposażono co najmniej jeden zespół w kserograf, maszyny do pisania (jedna na 2 lub 3 adwokatów) i w odpowiednią ilość dyktafonów.

Stosowna organizacja pracy w takim zespole stworzy realne szanse dokonywania doświadczeń w tym względzie i stanowić będzie wzorzec oddziaływania na inne zespoły.

Rady adwokackie złożą do końca 1973 r. do Prezydium NRA zapotrzebowanie na ilość i rodzaj kserografów dla zespołów oraz w celu ewentualnego zainstalowania w pokojach adwokackich w sądach. Prezydium NRA czynić będzie starania o talony na maszyny produkcji zagranicznej, przy czym w razie uzyskania puli dewizowej znaczną jej część przeznaczy na zakup maszyn do pisania.

4. Prezydium NRA przygotuje pisemne wystąpienie do Ministerstwa Sprawiedliwości co do zasad udostępniania akt sądowych w celu sporządzenia kserograficznych odbitek oraz co do zasad korzystania przez adwokatów z magnetofonu na salach sądowych i odpłatnego uzyskiwania kopii (projektów) protokołów rozpraw, przy czym opłata za taką kopię nie powinna przekraczać 2—3 zł, płatnych znaczkami sądowymi, a same odpisy nie będą miały charakteru dokumentu.

W wystąpieniu do Ministra Sprawiedliwości należy postulować jednolitość uregulowania zasad zawiadamiania stron (klientów) o terminach rozpraw i posiedzeń z zastrzeżeniem, że obowiązek ów obciążać ma sądy, a nie pełnomocników.

5. Prezydium NRA powinno opracować wzory typowych pism stosowanych w praktyce zespołów adwokackich i w ramach swych możliwości technicznych zaopatrzyć zespoły w odpowiednią ilość tych wzorów.

6. Po wejściu w życie rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie taryfy adwokackiej Prezydium NRA opracuje nowy, przejrzysty i możliwie prosty wzór karty ewidencyjnej, wykorzystując w tym celu dotychczasowe doświadczenie zespołów.

C.

Z prac Prezydium NRA

1.

Realizacja uchwał I Krajowej Konferencji Partyjnej PZPR w działalności adwokatury

Uwzględniając społeczną doniosłość dyrektyw wynikających z obrad i uchwał I Krajowej Konferencji Partyjnej PZPR (w której uczestniczył również Prezes NRA adw. Z. Czeszejko), Prezydium NRA postanowiło wykorzystać w odpowiednim zakresie te dyrektywy w działalności adwokatury, zwłaszcza w tych dziedzinach, w których adwokaci mogą być najbardziej użyteczni. Dotyczy to np. udziału w podnoszeniu świadomości społecznej obywateli, w działalności rad narodowych, a przede wszystkim w wewnętrznej działalności samorządu. Prezydium NRA wyraziło pogląd o potrzebie jak najszerszego spopularyzowania w adwokaturze materiałów z I Krajowej Konferencji PZPR.

2.

Plan terenowego rozmieszczenia adwokatów i aplikantów adwokackich w poszczególnych izbach adwokackich

Rady Adwokackie były obowiązane przedstawić do dnia 30 czerwca 1973 r. uzasadnione projekty rozmieszczenia adwokatów na terenach poszczególnych izb adwokackich na podstawie wytycznych ustalonych przez Prezydium NRA z dnia 15 czerwca 1968 r.

Nie wszystkie rady adwokackie nadesłały w wyznaczonym terminie należycie opracowane projekty rozmieszczenia, tj. takie, które by uzasadniały szczegółowo potrzebę wyznaczenia siedziby w danej miejscowości dla konkretnej liczby adwokatów. W tym stanie rzeczy nie było możliwe, na podstawie nadesłanych danych nieraz zbyt ogólnikowych, opracowanie prawidłowego projektu rozmieszczenia adwokatów we wszystkich zespołach adwokackich na obszarze całego kraju.